

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Kaj hoče dr. Gregorič?

(Z Dolenjskega.)

II.

Iz doslej izšli listov Gregoričevega glasila „Slov. Lista“ nismo razvideti mogli, kaki razlogi so merodajni bili za izstop dr. Gregoriča in drugih iz klerikalne stranke. „Sprava“, sprava mej slovenskima strankama na Kranjskem se mora doseči, to odmeva iz člankov in dopisov „Slov. Lista“. Prav lepe besede so to, ali manjka nam vere; v tem oziru smo res grozni brezverci!

Gregorič je popolnoma pozabil, kako se je v „Slovenca“ in v drugih, z njim spojenih glasilih hudo delalo proti narodnjakom, ki so hoteli delati in so delali po načelih, katera jim je dajala njihova vzgoja ter pogled v svet. Naše meščanstvo je zdaj narodno, ali klerikalna načela ga niso napravila tacega! Dr. Gregorič je bil sotrudnik teh klerikalnih listov, videl je, kako brutalno so nekateri naših mlajših duhovnikov hoteli vsacega narodnega politika uničiti, ki se je upal na dan in tam hotel svobodna načela zastopati. Z gnojem so škropili ti ljudje, mesto z blagoslovljeno vodo, obrekovali, kar je le zloba premogla, na tistem izpodkopavali materijelno stanje svojih političnih nasprotnikov in napravili sovraštvo, ki je res v najlepšem cvetju na Kranjskem. In vse to se ni zgodilo ne v imenu narodnosti, ne v imenu zboljšanja gmotnega stanja revnega ljudstva, to vse se je zgodilo v imenu nadvlade duhovništva nad vsem posvetnjastvom. Takim ljudem v roko seči, je pač težko, dokler se niso korenito spremenili in poboljšali! Kdaj pa se bodo spremenili? Sebičnost, stanovska ošabnost jih je dosedaj vodila in prej kot ne jih bode vodila tudi v bodoče, ker ista roka, ki bi to mladino lahko krotila, se noče ganiti.

Če torej upoštevamo to, da je dr. Gregorič bil sotrudnik naših kapelanov, ki so s sataničnim veseljem vsako vrsto grdobije proti naši stranki uganjali, je prav zaradi tega ravno on najmanj usposobljen, dognati spravo obeh slovenskih strank.

Spravo mej djam-tralno nasprotnimi stran-

kami je sploh silno težko doseči. Klerikalna stranka, če je že narodna, hoče narodovo politiko in gospodarstvo voditi in urediti na bistveno drugi podlagi kakor somišljeniki narodne stranke! Nočemo nasprotij naštevati in razlogov, pozna jih vsakdo. Glavno nasprotje že izvira iz vzgoje, in to se težko uduši. Saj smo se bili spravili leta 1874., tedaj, ko je bila narodna, takozvana napredna stranka dosti močnejša od klerikalne, in sicer tudi na kmeth Dolgo ta sprava ni trajala, in v laseh smo si zopet bili! To pa zaradi tega, ker je pri vsakem koraku se pokazalo nasprotje, ki je zahtevalo, da se ali podvržemo nasprotni stranki, ali zopet odcepimo od nje.

Slovenstvo zdaj že nima več tistih sovražnikov kakor nekdanj in v bodoče jih bode imelo še manj, ker socijalistične stranke nimajo časa baviti se z narodnostnim vprašanjem. Slovenstvo bode v kratki dobi le imelo sovražnika svojega življa, namreč večjo kulturo sosedov. Ta večja kultura spodjeda zdaj in bode spodjedala Slovenstvo dotle, dokler Slovenec Jugoslovau ne premore jed nake narodove kulture, kakor njegovi sosedu. Narodnjakom pa, ki nimajo hirarhičnih teženj, je zdaj le skrbeti za to, da se gospodarstvo in omika našega naroda zboljša, širi, pokaže. In na teh tleh se je zopet težavno zjedniti s klerikalci, ki vsled svojega sistema, katerega robovi so, ne smejo narodne omike pospeševati.

Kdor misli, da bodo klerikalci kdaj odjenjali, ta ne pozna ne njih, ne njihove šole. Vodi jih močna roka, s tako energijo, kakršne Slovenci nismo vajeni, kakršna se je pojavila samo jeden krat, za časa protireformacije. Ta roka ukroti tudi tiste duhovnike, kateri se zbirajo zdaj krog dra. Gregoriča in mislijo, da so prosti možje. Kadar bodo izvršili svojo nalogo, jih potegne ta močna roka zopet nazaj v klerikalni tabor in nobeden se ne bo upal misliti na resen odpor. Misli li dr. Gregorič resno, da je on v stanu kljubovati takemu voditelju in njegovim duhovnikom? Dr. Gregorič misli pač na kljubovanje, sicer bi ne bil ustanovil novega lista in bi ne vabil ljudi v svojo stranko.

A do Kanose ni daleč. Morda ima dr. Gregorič res pošten namen, doseči spravo, dasi sredstva, s katerimi se bori, tega ne kažejo, a če ga ima, mu povemo že danes, da ga ne doseže, da se podvrže prej ali slej, ker se bo moral podvreči, sicer postane političen mrlič.

Deželni zbor.

(IV. seja dne 4. januarja.)

Po prečitaniu in odobrenju zapisnika zadnje seje odkazale so se došle peticije in predloge dež. odbora pristojnim odsekom.

Posl. pl. Langer je poročal o računskem sklepu deželnokulturnega zaklada za l. 1895. in o proračunu za l. 1897. Računski sklep izkazuje, da je bil za l. 1895. določeni proračun prekoračen za 377 gld. 27 kr. Potrebščina tega zaklada za leto 1897. je proračunjena na 4740 gld., dohodki na isto toliko. — Zbornica je odobrila računski sklep in proračun in vzprejela resolucijo glede lovskih izkaznic.

Posl. pl. Langer je poročal o podaljšanju sedaj veljavnega dogovora glede nastavljanja za zemljemerska dela pri agrarskih operacijah potrebne tehniskega osebja, ter predlagal, ker poljedelski minister ni potrdil od dež. zbora v seji dne 11. julija 1896 sklenjenega načrta dogovora in ker ima sedaj obstoječi dogovor veljavo le do konca meseca decembra, naj zbornica pooblasti dež. odbor, da sme sedaj veljavni dogovor podaljšati do konca l. 1897. — Sprejeto.

Posl. dr. Žitnik je poročal o proračunu bolniškega, blazniškega, porodniškega in najdeniškega zaklada za l. 1897. Bolniškega zaklada potrebščina znaša 96.618 gld., pokritje 25.627 gld. Blazniškega zaklada potrebščina znaša 81.171 gld., pokritje 11.367 gld. Porodniškega zaklada potrebščina znaša 8748 gld., pokritje 711 gld. Najdeniškega zaklada potrebščina znaša 3796 gld., pokritje 361 gld. Govornik je pojasnjeval, kaj se je sklenilo, da bi se znižali izdatki za bolnico in konstatoval, da uspehov doslej ni, ker so letošnje potrebščine obeh teh zakladov zopet večje, nego so bile lanske.

LISTEK.

„Ljubljanski Zvon“ 1896.

(Dalje.)

Trnje in lavor.

Odlomki iz umetnikovega dnevnika. Priredil Al. Nigrin.

Povest je zamejita Slovenecem (drugim bi ne bila!) že zato, ker jim podaja nenavadno snov, ker jim riše dogodbo iz življenja slavljenega opernega pevcu ter jih vodi v bogate aristokratske kroge v blaženi Italiji. Nam, ki smo vajeni srečavati v delih naših pisateljev večinoma le osebe iz našega kmetkega ali malomestnega življenja, menda po prislovcu „Ein Schelm, der mehr gibt als er hat“ — že to samo na sebi vzbuja pozornost in zanimanje, kako reši pisatelj svojo zadačo. Nigrinu se je posrečilo dobro, opisati nam bogatstvo in razkošje aristokrat skih domovanj, načrtati nam njih družbo in njih vedenje. „Millieu“ je izborno zadet. Pravi tip te družbe, ki si je v bistvu jednaka povsod načrtani so nam z bistrim opazovanjem vseh njihovih posebnosti. Prisrčenec de Santis, velik bahač s svojimi ljubavnimi dogodki in svojim junaštvom, ki pa je vsled te svoje lažljivosti vsem v poštev (za epizodno osebo so njegove pripovedi preveč na široko raztegnjene); preživeli lahkoživec, lord Boncourt, ki

ima zmisel le za konje, pse in ženske; opravljive svetehlinke, vsi ti so dobro pogojeni. Glavna junaka povesti pa sta črtana p emalo in premedlo; ona se skro poizgubita v družbi, namesto da bi se njiju podoba razločilo dvigala iz nje. Slavljeni pevec poljubi, razvnet od svojega velikaškega uspeha, tovarišico pevko na odru, kar razkrije zastor, ki se baš v oni osodepolni trenotek dvigne, občinstvu. Komtesa Silvija, ki je pevca iz svoje lože občudovala in občevala, pri tem omedli. To mu je zna manje, da ga ljubi i ona, ki mu je že preje užgala iskro ljubezni v srcu. Po kratkem potovanju se vrne, obljubi prijatelju pevsti na zarčni večer in izve, da je nevesta — Silvija. Ko oni večer zabledi v njen budoir, pride ona za njim, mu izpove ljubezen, — a on od eda jo sprogu.

Dejanje je nekaka zmes realizma in romantike *) Pisatelju tega nečemo oporekati, zlasti ne, ker je op s d ber; ali pripomniti hočemo le, da izid ni verdo tojan. Da bi se mu grafica vrgla pred noge in mu izpovedovala tako neprimri o svojo strastno ljubezen, je isto tako pretirano, kakor da bi on, ki je vender tudi bil razvnet v strasti in obupu, jo tako heroično odvrnil od sebe. — Vsekako pa konec ni kar nič prikladen. Gofica u rje 14 dni po poroki nagloma, „marširaj se je go orio, šepetalo in

*) Mladi pisatelj je menda učenec dr. Iv. Tavčarja!

ugibalo“, a zagonetke nam pisatelj ne razreši. Pevec Odoardo pa dobi „vročnico“. Ne morem si kaj, da ne bi oporekal tej šablonsko obligatni bolezni. Ona je našim romanopiscem nekaj „deus ex machina“, ki razreši vezel kar z mečem. Ako so stariši branili dekletu fanta ali obratno, hitro je posegla „vročnica“ vmes, in stariši se niso več protivili otrokovi želji, veseli, da jim je le ozdravel. — Ako je bila kaka skrivna ljubezen, tedaj jo je bolnik izdal v „vročinskih“ fantazijah, — ali pa je deklet ali žena stregla bolnemu ljubljenu možu, ki je tako v „vročnici“ uvidel njeno udanost ali ljubezen. — Vsaka žalost, obup, strast je našla končno v vročnici i duška! Medicinci o tej, večini pisateljev zelo nejasni bolezni (običajno se z imenom „vročnica“ zaznamuje typhus) seveda uče vse drugače in onim duševnim pojavom ne pripisujejo uzroka zbolenju. Vsaj to lahko zahtevamo od naših pisateljev, da se izogibajo tega nerodnega sredstva ter razrešijo svoje spletke finejše!

Pripovedovanje je krepko in vznesano, dasi je preveč lepšinskih atributov pri vsakem opisu. Vender pa nam uprava ta, dasi prebujni slog razodeva nadarjenega pisatelja. Izrazi: „po dvorani se je zazibal glas, v katerem sem se kopal ja“ (verifikacija!) „Ko se je vse omamljeno... zibalo po... opojnih arijah“ i. dr. so vsled svoje prevelike „pc-

Posl. Pfeifer želi, naj se dež. zdravniku na Studencu preskrbi stanovanje, ker ne more dlje bivati v baraki.

Posl. dr. Schaffer pojasnjuje, da doslej še ni bilo mogoče sprožiti vprašanja o novem splošju za zdravnika v Studencu, dokler sploh ne pride vprašanje o popolnitvi blaznice na dnevni red. V prihodnji sešiji bo vsekako treba, baviti se s tem vprašanjem. Poročevalcu, pravi govornik, da sploh vedno rasejo troški, ker ljudje sploh zdaj bolj silijo v bolnico, ko prej.

Po nekaterih pojasnilih dra. Žitnika odobri zbornica proračun brez premembe.

Posl. pl. Langer poroča o računskem sklepu dež. vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za l. 1895. Ves primankljaj znaša 3736 gld. 51 kr. Pokritje za šolo je znašalo 10251 gld. 69½ kr., potrebščina 10457 gld. 3¼ kr. Pokritje za gospodarstvo je znašalo 6987 gld. 70½ kr., potrebščina 6590 gld. 54 kr. Poročevalec je pojasnjeval računski sklep obširno in predlagal resolucijo, s katero se naroča dež. odboru, naj se v prihodnje točno drži proračuna. — Sprejeto.

Posl. Modic je poročal o dovolitvi priklad za cestne namene in predlagal, da se dež. odbor poblašča, onim vstrajnim cestnim odborom, ki potrebuje, odpadajoče na okrajni cestni zaklad, leta 1898. ne bi mogli pokriti z 20% priklado na neposredne davke, pri dokazani potrebi in na podstavi pravilno sestavljenega in podprtega proračuna dovolj znotraj zakonitih mej za l. 1898. priklade nad 20% k neposrednim davkom z izvanredno doklado vred ter ukrene potrebno zaradi predpisa in pobiranja teh priklad. — Sprejeto.

Posl. Schweiger je grajal, da je neka cesta v črnomaljskem okraju v slabem stanu in predlagal resolucijo, naj se naroči cestnemu odboru metliškem, oddajati dobavo gramoza dražbenim putem.

Posl. dr. Tavčar je opozarjal, da to, kar je povedal Schweiger, prav za prav ne spada sem. Resolucija je formalno pomankljiva in bi se prav za prav ne mogla vzprejeti. Instanca nad cestnim odborom je dež. odbor. Pritožbe zoper cestne odbore je mnogo, a postavna pot je pritožba na dež. odbor. Le tako je doseči red. Če bo vsak poslanec prinašal pritožbe v dež. zbor, potem je vsako uradovanje nemogoče. Pri vsaki pritožbi je treba zaslišati tudi nasprotnika. Zbornica vendar ne more sklepati, ne da bi prizadeti cestni odbor se zaslišal. Ako je kaj nepravilnega, bo dež. odbor getovo storil svojo dolžnost.

Dež. predsednik baron Hein je izrekel dvem, da je dež. zbor sploh opravičen dati cestnemu odboru tako naročilo, kakršno je zahteval Schweiger, saj je tudi cestni odbor avtonomen. Če dež. zbor to sprejme, poseže v pravice dež. odbora, posebno še, ker je predlog strikten ukaz, ne želja.

Poslanec dr. Schaffer je konstatoval, da Schweigerjeva resolucija omejuje kompetenco dež. odbora in poseza v področje, v katero ne sme segati dež. zbor. Če bi Schweiger izrekel kako željo, bi se dalo glasovati o njej, tako pa ne.

Posl. Schweiger popravi nekoliko svojo

resolucijo. Ta zdaj pravi, naj dež. odbor po mogočnosti poskrbi, da se bo dobavanje gramoza v Metliki oddajalo dražbenim putem.

Dež. predsednik baron Hein je rekel, naj se glasi resolucija, da naj dež. odbor po mogočnosti upliva na dobavo gramoza.

Posl. dr. Tavčar je priporočal, naj Schweiger danes umakne resolucijo in naj spravi to stvar v razgovor pri posvetovanju o letnem poročilu. Dež. odbor se sploh ne sme siliti v zadeve cestnega odbora, dokler ni pritožbe iz vrst interesentov. Schweigerjev predlog je očitno protipostaven.

Posl. Schweiger je na to umaknil svoj predlog. (Konec prih.)

Državnozbornske volitve.

Iz učiteljskih krogov se nam piše: Državnozbornske volitve so pred durmi. Kakor vse kaže, bo de nova šola jedna glavnih točk programa posameznih državnozbornskih kandidatov. Klerikalci, ki rujejo že nekaj let bolj na skrivnem zoper novo šolo, bodo napeli pri sedanjih volitvah vse svoje duševne in telesne sile, da bi spravili šolo in učiteljstvo pod duhovsko oblast. Agitirali bodo na shodih, na leci in v svojih glasilih zoper sedanjo šolo in učiteljstvo ter slikali našemu kmetu z najtemnejšimi barvami, kakošna škoda je nova šola za Avstrijo, dasi je resnica le nasprotno. Kakor pri vsacih volitvah, tako bo torej tudi pri sedanjih ugled šole in učiteljstva veliko trpel. Učitelji smo tudi avstrijski državljani in kot taki imamo pravico in dolžnost, da se poslužujemo vseh državljskih pravic. Ni pa dovolj, da storimo le kot volilci svojo dolžnost, ampak odbijati in paralelizirati moramo gibanje nasprotnikov nove šole. Tovariši, stopimo mej narod ter poučujmo ga, kakošne namene imajo klerikalci s šolo. Navdušujmo naš narod, da si izbere le take volilne može in take poslance, ki so uneti za napredek in prosveto našega naroda. Skušajmo, da nas bo čim več izvoljenih za volilne može in na volilskih shodih zahtevajmo od vsacega kandidata, kakošno stališče zavzema glede šole in glede gmotnega vprašanja našega. Kdor bi tega ne storil, ta se ne zaveda svojega poklica. Vse stranke in vsi stanovi se pripravljajo na volilni boj in mi, ko se gre ne samo za blagor našega naroda, ampak tudi za naše stanovske interese, naj bi držali križem roke? Če smejo duhovniki uporabljati vsa sredstva, prav take pravice imamo tudi učitelji, ker smo tudi mi avstrijski državljani. Na delo torej!

Štajerski konservativci ne izdajo nobenega volilnega oklica za državnozbornske volitve. Njih načela so tako izražena v škofovskem pastirskem listu, torej posebnega volilnega oklica jim več ni treba. Tako vsaj opravičujejo svoje postopanje. V resnici je pa drug povod, da oklica ne izdajo. Jediní niso mej seboj, ter bi po sestavi volilnega oklica se nasprotja še bolje pokazala. Zato si bodo pa pomagali na način, kot so si pred šestimi leti v državnem zboru. Ko se je pokazalo, da z adreso, s katero bi odgovorili na prestolni govor, ni

mogoče dobiti večine, bili so sklenili, da se adresa popolnoma opusti.

Morre, znan nasprotnik Slovencev, ne kandiduje več za državni zbor. V pismu do svojih dosedanjih volilcev pravi, da je že prestar. Najbrž so pa tudi še drugi uzroki. Zadaje volitve za štajerski deželni zbor so ga prepričale, da nemški Štajerci več nimajo vanj takega zaupanja, kot so ga imeli nekaj. Posch je pa že zopet napovedal kandidaturo.

Koroški nemškonarodni listi se boje, da letos pri državnozbornskih volitvah njih stranka ne dobi takih večin, kot jih je običajno vselej doslej. Konservativci in Slovenci so jim že precej izpodkopal tla. Nadejajo se pa vendar narodni Nemci, da obdrže vse dosedanje mandate. Po našem mnenju se zlasti nemških konservativcev narodnim Nemcem ni bati. Že zadnje deželnozbornske volitve so pokazale, da nimajo prebivalstva za seboj.

Mladočehi ponujajo neki dru. Rieger mandat v peti kuriji v Pragi. V tem volilnem okraju nimajo Mladočehi dosti upanja za zmago, kajti socializem se je preveč razširil. Dr. Rieger bi imel nekoliko več upanja, ker bi ga volili vsi konservativnejši življi, kateri bi mnogi ne šli volit, ako bi kandidoval kak Mladočeh. Dr. Rieger pa ne mara vzprejeti te negotove kandidature.

Na Dunaju gredo socialistični agitatorji od hiše do hiše in zahtevajo od hišnikov, da jim pokažejo objavnice strank, ki bivajo v hiši. Tako si hoče stranka pridobiti natančen pregled, koliko časa kdo že stanuje na Dunaju, koliko je star, da tako reklamuje volilno pravico. Protisemitom to ni nič po volji, ker dobro vedo, če se socialistom posreči vsem svojcem zagotoviti volilno pravico in veliko volilcev spraviti na volišče, da propadejo kandidatje krščanskosocialne stranke pri volitvah. Protisemitski listi zatorej opozarjajo hišnike, da razen uradnih organov nima nikdo pravice od njih zahtevati objavnic.

Tirolski liberalci se boje, da jim klerikalci odtrgajo mestni mandat v Inostutu. Zlasti obrtniki ne marajo za liberalce. Največ bode pa jim to škodovalo, da jih ne bodo več podpirali narodni Nemci, kateri mislijo postaviti svojega kandidata. Na Tirolskem po kmetih klerikalizem po malem prehaja od veljavo, v mestih jo pa pridobiva, kar je gotovo jako značilno za sedanji čas. V italijanskem delu dežele pa jako hudo rujejo socialni demokratje.

Tarnovski škof je izdal okrožnico na svojo duhovščino, naj bode složna pri volitvah in naj ne podpira raznih usiljujočih agitatorjev. Ta okrožnica je naperjena proti pristašem duhovnika Stojalovskega, kmetiski stranki in socialnim demokratom. Da škofu agitacije ne ugajajo, radi verjamemo, kajti omajali so že precej gospodarstvo slabše in duhovščine v Galiciji.

Dalje v prilogi.

etičnosti postali nejasni. A kljub vsem omenjenim nedostatom prevladujejo vrline povesti v toliki meri, da si po pravici od A. Nigrina obečamo še mnogo, — ako bo zajemal snovi iz resničnega žitka.

Fran Grillparzer.

Dne 21. januarja je 25 let, od kar je na Dunaju umrl najznamenitejši dramatik avstrijski, Fran Grillparzer. Porodil se je 15. januarja 1791 na Dunaju. Oče njegov je bil čislani odvetnik, ki je skrbel za dobro odgojo svojemu sinu. Po dovršenih pravoslovskih naukah je bil ta dve leti vzgojitelj v neki grofovski rodbini in je nato vstopil kot konceptni praktikant v cesarski dvorni kamori. A uradno življenje mu ni bilo priljubljeno; zato se je s tem večjo unemo posvetil književnosti. Že s svojo prvo dramo „Prababica“ („Die Ahnfrau“) je dosegel največje priznanje v domovini in v Nemčiji. Leta 1832. je postal arhivni ravnatelj v dvorni kamori, l. 1856. je bil na lastno željo upokojen. Ob njegovi petdesetletnici je bila kovana posebna spominska svetinja; l. 1847. je postal člen akademije znanosti, l. 1849. mu je podelil cesar za slavošpev Radeckemu Leopoldov red, l. 1861. je postal dosmrtni član gosposke zbornice in l. 1864. imenovalo ga je dunajsko mesto častnim občanom. — Grillparzerjeve drame so še sedaj izredno priljubljene (na Dunaju

se uprizarjajo nekateri na dvornem, v nemškem narodnem in Raimundovem gledališču) in želeli bi, da se vsaj z nekaterimi seznanijo s časom tudi rojaki po slovenskem odru. To bilo bi tem lažje mogoče, ker ima „slov. dramatično društvo“ že dve („Prababica“ in „Morja in ljubezni valovi“) v rokopisnem prevodu J. Bavdeka (kar posnamem A. Trstenjakovi knjigi); a tudi druge bi našle izvestno spretnega prestavljalca, ki bi si s tem pridobil zaslugi, da poda slovenskemu narodu knjigo trajne vrednosti; — saj si ohrani dobro delo vrednost tudi tedaj, kedar prevlada v slovstvu druga, njemu nasprotna smer.

Po snovi lahko delimo Grillparzerjeve igre v tri skupine. Prva obsega fantastične, druga antične, tretja avstrijske, zgodovinske snovi. Prvi skupini pripada „Prababica“, katero je napisal jedva dvajsetletni mladenič in ki se je v prvi predstavljala 31. januarja 1817 z največjim uspehom. Dasi se običajno prišteva „usodnim igram“, odlikuje se vendar od onih, tedaj toli priljubljenih Wernerjevih in Müllnerjevih in spominja bolj na Schillerjeve „Razbojnike“. Ta prvelec ima toliko krasote v svoji dikciji, toliko sile občutkov, da se vkljub romantični snovi vzdržuje še vedno na odrih. — Druga igra iz te skupine je „Sanje — življenje“ („Der Traum ein Leben“) ki se je v prvi pred-

stavljala 4. oktobra 1834. ter s prejšnjo tekmuje v svoji priljubljenosti. V nji je Grillparzer na genijalen način dramatično predočil sanje in srečno premagal vse težkoče, ki se stavijo temu namenu. — Od del prve skupine zdita se mi ti dve najprimernejši in najuspešnejši za naš oder. Sicer pa ji pripadajo še: jedina vesela igra Grillparzerjeva: „Gorje lažnjiku!“ („Weh dem, der lügt!“), — „Židinja iz Toleda“ („Die Jüdin von Toledo“) in „Libuša“; vendar te niso dosegle toliko dramatičnega učinka.

Drugi skupini pripadajo drame, katerim je povzel snov iz starogrških pravljic, pred vsem njegovo poglavito delo „Sappho“, ki nam riše ljubezen in smrt te slavljene pesnice in kraljice. „Morja in ljubezni valovi“ (Des Meeres und der Liebe) je tragedija ljubezni, ki se vredno vspopršča Shakespearovi: „Romeo in Julija“. Slovenska dramatika, ki upošteva najboljše dela vseh književnosti, ne smela bi predolgo več prezirati ti slavljani deli. Sappho se je v prvi uprizorila 21. aprila 1818, drama o „Hero in Leandru“ pa 3. aprila 1831. Tej skupini pripada tudi trilogija „Zlato runo“ („Das goldene Vliess“) od katere se je pa le „Medea“ vzdržala na odrih, proti intencijam pesnika samega ter proti koristi in učinku igre same, katera bi le v zvezi z drugima pridobila na umljivosti in

V deželnem zboru je odgovoril na neko interpelacijo namestnik, da ne odobrava takega tolmačenja zakona, da bi ne smeli biti volilni shodi brez napovedi, dokler se ne izvrše dopolnilne volitve. Če bodo le okrajni glavari tudi se ravnali po namestnikovih besedah. Lahko se tudi nasprotno zgodi, ko vedo, da se vladi ne zamerijo, če kratijo zborovalno svobodo.

V Ljubljani, 4. februvarja.

Jeza proti učiteljem je v klerikalnih in krščanskosocijalnih krogih silno velika, ker so se nekateri učitelji predrznili govoriti na nekaterih socijalnodemokratskih shodih in potegovati se za svobodo šole. „Vaterland“ zahteva temeljite reforme šolstva. Krščanskosocijalni listi prete učiteljem na vse mogoče načine in jim očitajo, da nimajo soditi o strankah, ker niso hodili v visoke šole, kakor mnogi krščanski socijalisti. Poslednja trditev je prav smešna. Po tem takim bi tudi dunajski župan Strobach ne smel soditi o drugih strankah, ker tudi ni znano, da bi bil kdaj hodil v kako višjo šolo.

Konservativci in krščanski socijalisti. Dunajski „Vaterland“ je te dni priobčil članek, v katerem pravi, da se krščanskosocijalna stranka ne sme preveč proslavljati, to je le pomoček za silo, koncesija človeškim slabostim. Iz tega članka je vidno, da so klerikalci zares krščanski socijalizem le iznašli, ker drugače niso mogli doseči svojih namenov in izpodkopati liberalcev. Na kake resne socijalne reforme pa nikdar niti mislili niso. Sedaj že „Vaterland“ želi, da bi protisemitsko gibanje popustilo sedanje ostro postopanje. Seveda klerikalci bi radi, da bi se dali krščanski socijalisti njim voditi na vrhovi, a to ne pojde. Ko bi tudi krščanskosocijalni vodje se dali voditi, se pa dunajsko prebivalstvo ne bo dalo. Če bodo klerikalci se trudili vse podjarmiti, bode pa prišlo do najhujšega razpora.

Kdo bode češki deželni minister? Z gotovostjo se govori, da se v ministerstvo pokliče eden Čeh za češkega deželnega ministra. Imel bode glede dežel češke krome iste posele, kakor jih ima Rthner glede Gališke. Nekateri sodijo, da bode češki deželni minister Kaizl, drugi pa sodijo, da je to mesto odmenjeno grafu Palfyju. Mladočehi bi gotovo bili s Kaizlom zadovoljniji; če bode Palfy minister, ni popolnoma gotovo, da bi Mladočehi podpirali vlado.

Srbske stranke. Popoln razpor je zavladal med srbskimi radikalci. Jeden del podpira vlado, drugi jo pa pobija. Zmernejši radikalci imajo za seboj razumnost in mestno prebivalstvo. skrajno radikalna stranka pa kmetsko prebivalstvo. Zmerni radikalni steanki utegne to škodovati, da so se jej pridružili skoro vsi pristaši nekdanje napredne stranke. Naprednjaki v Srbiji so tako ob veljavo, da zgubi vsakdo zaupanje, kdor se ž njimi pajdaši. Liberalci pa vladi na vso moč nasprotujejo. Nadejajo se, da pridejo na krmilo, ako pade sedanja vlada. Liberalna stranka ima v svoji sredi več nadarjenih mož, a v prebivalstvu pa ima sila malo zaslonbe.

uspehu. — Ta trilogija je veliko in genijalno delo, a zahteva v zelo težavni ulozi „Medeje“ izredno umetnico.

Od igre tretje skupine, ki imajo snov v avstrijski zgodovini, je najboljša in najuspešnejša „Kralja Otokarja sreča in smrt“. („König Ottokars Glück und Ende“), v kateri nam riše z izborna plastiko boje mej Otokarjem in Rudolfom Habsburškim. Mnogokrat se je sicer povdarjalo, da je to proslava Habsburžana, in da je zato pesnik krivično, nekako sovražno orisal Otokarja; no, meni se zdi, da je tudi v Otokarju jasno očrtan velik in tudi v svojih krivdah občudovalen značaj. Ne smemo torej biti šovinistični pri sodbi o pesniku — Nemcu! Drama sama na sebi je velevažno delo, in ako bi jo vsled tega kdaj uprizorili na slovenskem odru, menda noben razumnik ne bo mislil, da pljujemo v lastno skledo. — Manj posrečeni, torej tudi na odru manj uspešni sta: „Bratovski prepričanje“ in „Ein Bruderzwist im Hause Habsburg“ in „Zvesti sluga svojega gospoda“ („Ein treuer Diener seines Herrn“).

Zadovoljiti se moram na tem mestu s tem kratkim pregledom, ki ima le namen, opozoriti o priliki 25-letnice njegove smrti na največjega avstrijskega pesnika, ki kljub svoji veljavi še ni tako prodrli, kakor zasluži. Bogoljub Milič.

Dopisi.

Iz Maribora, 29. januarja. (Mariborsko podporno društvo za odpuščene kazence) imelo je dne 25. t. m. v veliki mestni dvorani v Mariboru svoj šesti letni občni zbor. Otvoril ga je društveni načelnik gospod c. kr. kaznilnice nadravnatelj Ante Marcovich, iz čegar poročila bilo je prezanimivo se uveriti o velikem in sijajnem uspehu, katerega ima društvo vnovič zabeležiti za preteklo leto ter čuti povoljno in laskavo se glasečih uradnih poročil o društvenih varovancih. Društvo, — katero — temelji na nesebični človekoljubavi, broji konec 1896. leta 618 društvenikov in je zaključilo z društvenim premoženjem 4650 K 53 v. — V minulem letu sprejelo se je 184 varovancev v pokroviteljstvo ter 69. služeb in dela preskrbelo, tako je društvo tekom 6letnega svojega delovanja približno 800 varovancem društvenih do brot naklonilo s tem, da je 418 jih v službo in delo spravilo, 346 pa drugače ter izdatno podpiralo. V letu 1896. izdalo se je za podporo oblek, oredja in potnih 1807 K 34 v., 145 varovancem podelilo se je rezijskih železniških vožnih listkov, izposloval se spregled izrečenega policijskega nadzorstva v 6 slučajih in nocojnjiranja za prisiljeno delavnico v 4 slučajih in slednjič se je v 36 slučajih delavskih in potnih pravic oskrbelo. V 27 slučajih so se varovanci s svoji sprjaznili; 19 varovancem podelila so se darila v znesku 520 kron. Poleg tega skrbelo je društvo tudi za kazence graške jetišnice, ker si drugače niso mogli posla priboriti, nadalje preskrbel se je s službo odpuščenec c. in kr. vojaške kaznilnice v Mölledorfu in istotako nekovi bivši kaznec deželne kaznilnice v Celovcu. Izdatne podpore prejelo je društvo v prošlem letu 1896. sledeče: 1. Od prevzvišenega knezoškofa dr. Mihajla Napotnika v Mariboru 30 kron. 2. Od širske hranilnice v Gradcu 600 kron. 3. Od širskoga deželnega odbora 400 kron. 4. Od niž. avstr. kazenskega podprnega zaklada 200 kron. 5. Od kranjske hranilnice v Ljubljani 200 kron. 6. Od koroške hranilnice v Celovcu 100 kron. 7. Od deželnega odbora kranjskega 100 kron. 8. Od deželnega odbora koroškega 100 kron. 9. Od deželnega odbora predarlberškega 60 kron. 10. Od c. in kr. častniškega kora 5 drag polka 66 kron. 11. Od Rothschildove banke na Dunaji 50 kron. Glasom uradnih poizvedb je zadržanje društvenih varovancev v meščanskem življenju, kakor tudi v vojaškem stanu pohvalno, poročila od strani političnih kakor tudi vojaških oblastij in župnišč glase se skoro brezizjemno izvrstno ter je izmed 758 društvenih varovancev tekom prošlih 6 let samo 24% zločinu se povračujočih, katero število pač dovelj jasno kaže in spričuje opravičen obstoj prav v omenih podpornih društev ter mora razširti in oživeti zanje manjše za blagost družbe. Krepto razvito delovanje društva proveva že iz tega, da je bilo treba rešiti samo v minulem društvenem letu že zopet nad 3000 poslovnih komadov. Častnimi člani bili so pri zadnjem letnem društvenem zborovanju radi njih velikih in požrtvovalnih zaslug za društvo izvoljeni: Gosp. Fran Xaver Krainz, hišni posestnik in trgovec v Mariboru, gosp. Fran vitez Mac Nevin, O' Kelly, c. kr. vladni svetnik in okrajni glavar v Celovcu in gosp. mejni plemič vitez Schöberger, c. kr. okr. glavar v Krškem. K vsepešnemu razvoju društva pripomogla je v obliji tudi jako mnogobrojna vporaba kazencev mariborske kaznilnice za poljedelske in vinograde delo v mariborski okolici, ter slovi v obče sposobnost za to stroko posebno izvežbanih kazencev kot pravi blagor za poljedelstvo. Dasi ravno pripisuje društveni načelnik gosp. nadravnatelj Ante Marcovich krasni vspeh društva znatni podpori od strani velečastite dahovščine in c. kr. uradov in oblastij se vendar mi radi pridružimo besedam velečastitega škofijskega župnika g. Bohinca, ter izrekamo v prvi vrsti gospodu načelniku srčno zahvalo in priznanje. Iz gori navedenega se jasno razvidi, da je podlaga mariborskemu podpornemu društvu za odpuščene kazence jedino le nesebično človekoljubje, ter da ne zasleduje nikakoršne osobne častihlepčnosti, kajti takega vspeha nikakor ni možno doseči z hrupapolnimi blagodejnimi slavnostmi ali pa z nečimurno napihovanostjo in čestihlepnostjo, lastno marsikaterim takozvanim društvenim načelnikom, kateri v prosepah društva ničesar ne store, temveč se le šepirijo in lepotečijo z naslovom! Konečno izrazimo še — kakor gosp. dr. Reicher v Gradcu v svoji k občnemu zboru vposlani brzogovorni čestitki — iskreno željo, — da naj se razširja in razcvetava blago društvo, ter naj bode vzor probujeni človekoljubavi do najnesrečnejših bitij v korist državi in družbi človeški, ter upamo, da bodemo zamogli prihodnje leto poročati o plodovitem vspehu in znatnem pribrojenju novih čestitih gospodov članov.

Iz občinskega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 4. februvarja.

Občinski svet ljubljanski imel je sinoči redno javno sejo, katere se je udeležilo 18 občinskih svetovalcev. Otvorilvi sejo, naznanil je župan Hribar, da je avstrijsko arnado zadela bridka izguba: umrl je dne 24. januarja podmaršal Ljudevit Hegečus de Tisza Vözy, poveljnik 28 pehotne divizije v Ljubljani. Mož bil je koncilijanten, postrežen in

uljuden ter je užival splošno spoštovanje. Župan, ki se je tačas mudil na Dunaju, izrekel je tukajšnjemu vojaškemu poveljništvu brzogovorno sožalje. V znak sožalja vstali so občinski svetovalci raz sedeže.

Župan Hribar naznanil je nadalje, da je dne 26. januarja častnemu meščanu ljubljanskemu, finančnemu ministru Bilinskemu izročil častno diplomu. Gospod finančni minister naprosil je župana Hribarja, naj občinskemu svetu v njegovem imenu opetovano izreče toplo zahvalo. Gospod župan naznanil je nadalje, da je svet za pospeševanje obrta, ki je nedavno na Dunaju zboroval, sklenil, prirediti prihodnje leto v Ljubljani razstavo motorje v zamalet obrt. O vsem približjem obvestil se bode občinski svet pravočasno. Konečno naznanil je gospod župan, da je naprava telefona v Ljubljani zagotovljena, ker se je valed intervencije mestnega magistrata oglasilo potrebno število (dosedaj nad 70) abonentov.

Podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški poročal je o ponudbi Josipa Zorca iz Celovca glede prevzetja izpraznjevanja gnojnih jam v ozemlju ljubljanskem. Gospod Zorec, ki izpraznjuje v jednem delu Celovca pnevmatičnim načinom greznice, vložil je ponudbo, vsled katere bi prevzel v Ljubljani pod gotovimi pogoji izpraznjevanja gnojnih jam istim načinom. Da se o tej zadevi na licu mesta pouči, poslal je gospod župan mestnega fizika gosp. dra. Kopřvo v Celovec. Iz poročila mestnega fizika je razvidno, da bi oddaja pnevmatičnega izpraznjevanja greznice posebnemu podjetniku pod istimi ali enakimi pogoji, kakor so v veljavi v Celovcu, zato ne bila za Ljubljano priporočljiva, ker bi hišnim posestnikom vsled tega nastali veliko večji troški, ko pri sedanji uredbi. Po zaslišanju mestnega zdravstvenega sveta predlaga torej policijski odtsek: 1. Ponudba Josipa Zorca se odkloni. 2. Glede odstranjevanja fekalij iz betoniranih in ne betoniranih jam naj se mestni magistrat ravnja po sklepih občinskega sveta z dne 26. oktobra 1894. 3. Gnojenje zemljišč v mestu s fekalijami ni dovoljeno ter je dopustno le v mestni okolici v zimskem času, ako se njive takoj podorjejo. — Predlog bil je brez ugovora vzprejet.

Obč. svet. Gogola poročal je v imenu pravnega odseka o dopisu občine Spodnja Šiška glede hitrejšega izplačila odškodnine za uteleseni del te občine k mestni občini. Kakor znano, priznala se je občini Spodnja Šiška odškodnina v znesku 6000 gld., ki naj bi se po predlogu poročevalca izplačala v štirih obrokih po 1500 gld. Prvi obrok zapade 1. aprila letos. Predlog obveljal je brez ugovora.

Obč. svet. Šubic poročal je o stavbinskih rekurzih Maksa Günzlerja ter gospe Marije Flavčeve in J. Selanove. Vsi rekurzi bili so kot neutemeljeni odklonjeni. Isti referent poročal je nadalje o projektovani zgradbi nove hiše na Stubenbergovem stavbišču v Gradišču. Ker se bode hiša za uboge zgradila d ugod, kazalo bi, da se na Stubenbergovem stavbišču zgradi hiša z malimi in srednjimi stanovanji, ki bi se oddajala privatnim strankam, dohodki pa bi prišli v prid Stubenbergovi ustanovi. Ta ustanova pa ima sedaj le 13 000 gld. premoženja in bi torej primanjkovalo okolo 40 000 gld. za projektovano zgradbo nove hiše. Poročevalec predlaga torej v imenu odsekov, naj se mestni magistrat obrne do c. kr. vlade s prošnjo za brezobrestno posojilo v znesku 40 000 gld. in naj potem svojedobno občinskemu svetu stavi primerne nasvete. Pri glasovanju bil je predlog soglasno vzprejet.

Obč. svet. Velkovrh poročal je o prošnji kuratorija za mestno višjo dekliško šolo zaradi stavbišča za šolsko poslopje ter predlagal, naj se v to svrhu rezervira prostor poleg Benediktove vile ob Tržaški cesti. Občinski svet pritrdil je temu predlogu. Isti referent poročal je nadalje o došli ponudbah za odkup stavbinskih parcel ob Tržaški cesti ter predlagal, naj se prepusti stavbišče vis-à-vis deželnemu muzeju poleg Wtatchove vile trgovcu Miroslavu Sossu po 20 gld. kvadratni sežnji, stavbišče za Benediktovo vilo pa g. Ivanu Pribilu po 7 gld. kvadratni sežnji. Oba predloga bila sta po kratki debati vzprejeta.

Obč. svet. dr. Starč poročal je o prošnji Gustava Stedryja, naj bi se parcelacija njegovega sveta ob Tržaški cesti spremenila tako, da bi dobil štiri stavbišča; občinski svet ustregel je prošnji brez ugovora. Isto tako odobril je občinski svet po predloženem načrtu parcelacijo sveta gospe Terzije Povše v Prulah z dostavkom, da se morajo na vseh 19 stavbiščih graditi vsaj jednadestropne hiše. Slednjič odobril je občinski svet po predloženem načrtu parcelacijo sveta gospodične M. Moss na Karolinski zemlji ter ob jednem za Orlovo cesto do ločil širokost 14 metrov.

Konečno poročal je obč. svet. Hrásky o uredbi nivala v Prešernovih ulicah in na Sv. Petra cesti do Kolodvorskih ulic. Po predlogu poročevalca vrnil se je operat stavbinskemu uradu z naročilom, da čim prej izdela proračun za definitivno uredbo omenjenega nivala.

Ostale točke odstavile so se z dnevnega reda in je potem gospod župan ob sedmih zvečer zaključil sejo. Danes reševale se bodo včeraj preostale točke dnevnega reda.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. februarja.

— (Deželni zbor kranjski.) Zaradi nedostajanja prostora smo morali odložiti jeden del poročila o današnji seji dež. zbora. Razum tistih točk dnevnega reda, o katerih poročamo že danes, rešil je dež. zbor tudi vse ostale točke. Mala debata se je razvila samo pri resoluciji glede imenovanja drž. hidrotehnika. Konec seje so dr. Papež in tovariši nujno predlagali, naj finančni odsek študira vprašanje o dokladah na personalno dodelarino. Prihodnja seja bo v soboto.

— (Zakrij Ljubljana si, belo lice!) Včerajšnji „Slovenec“ je pod tem vsklikom napisal dolg članek, v kojem svoje stališče, v zadevi jako delikatne narave, prav obširno zagovarja. Upamo, da te zadeve ni sprožil s svojega loka v namenu, da bi si stezo gladil za bodočo državnozbornsko volitev, ali vsaj za bodočo mestnozbornsko volitev. Dobro upliva na nas že to, da iz članka ne odmevajo tisti običajni napadi na slovenske „liberalce“, ki so baje že itak toliko slabega pritirali v belo Ljubljano. Da se pa ne bode menilo, da sta mestni svet, ali magistrat kaj zakrivila in da je morda včerajšnji „Slovenec“ članek namerjen proti mestnemu svetu, povprašali smo na kompetentnem mestu, ter izvedeli, da se pri magistratu do sedaj o ti zadevi še ni ničesar sklepalo, in to zategadelj ne, ker se do magistrata nikdo obrnil ni, da bi se mu privolilo, kaj takega ustanoviti, kar „Slovenec“ pobija. Mestni magistrat bi tudi dovoljenja za kaj takega dati ne mogel, ker bi to presegalo njegov delokrog. Ko bi se pa s tem vprašanjem vsled inicijative drugih činiteljev primoran bil pečati kot policijska oblast, lahko trdimo, da si je svest svoje odgovornosti v tej zadevi in da bode ravnanje svoje uravnal gotovo tako, da zabrani vsako pohujšanje. Vsaj ravno delovanje mestne policije v poslednjih mesecih — upamo, da nas bode „Slovenec“ umel — dokazuje, da jej je prav živo do izboljšanja žalibog jako podivjanih npravnostnih razmer v Ljubljani. Zato je pa dandanes hrup nepotreben, ker le članki, kakoršen je včerajšnji „Slovenec“, so v stanu zbuditi pohujšanje. To naj pomislijo gospodje, ki stoje za tem člankom.

— (Imenovanje.) Železniški minister je z dekretom z dne 28. prosinca 1897, št. 2965 imenoval dvornega svetnika Ignacija Konta in odvetnika dr. Ivana Tavčarja za upravna svetnika pri Dolenjskih železnicah.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Jutri se bode prvič predstavljala znana izborna burka s petjem „Sadrov kipec“ (Gygefigur). Ta igra se predstavlja po vseh boljših gledališčih in je radi svojega krepkega humora in velekomičnih situacij izredno priljubljena. Ne dvomimo, da bode tudi v nas ugajala prav tako, kakor burka „To je dekle“. V tej igri nastopi v važni komični ulogi prvič novi član slovenskega gledališča g. Salmič, kateri je doslej pri raznih diletantskih predstavah pokazal nenavadno nadarjenost za komično streko, tako da je morda naše gledališče z njim pridobilo izvrstno moč. Umevno je, da se občinstvo zelo zanima za prvi nastop g. Salmiča. Poleg g. Salmiča igrali bodo važnejše vloge še gospdč. Polakova ter gg. Perdan in Podgrajski, kateri bodo tudi peli več kupletov. Ob sebi se umeje, da nastopi tudi g. Inemann. Pričakovati je torej velezabavnega večera.

— (Slovensko gledališče.) Sinočna predstava „Ernanijs“ na korist režiserju in opernemu pevcu g. Nolliju je v umetniškem oziru bila najboljša mej vsemi tremi dosedanjimi predstavami te opere, zajedno pa je bila dokaz, da zna občinstvo ceniti umetnika g. Nollija in njegove velike zasluge za slovensko opero. Pozdravilo je g. beneficijanta koj pri nastopu z živahnim pleskanjem in tudi pri vseh drugih prilikah odlikovalo z najburnejšim priznanjem. Gosp. Nolliju je bil tudi vročen velikanski lorvorjev venec s prekrasnimi trakovi v narodnih barvah z napisom: „Ljubljansko narodno občinstvo — velikemu umetniku — 3/2 1897. Gledališče je bilo popolnoma razprodano in so bili v parter postavljeni še stoli.

— (Bolniška blagajna mojstrov v Ljubljani) imela je predvčerajšnjim popoldne v mestni dvorani svoj letošnji občni zbor. Glasom računskega sklepa imela je blagajna v preteklem letu 3378 gl. 8 kr. dohodkov in 446 gl. 51 kr. stroškov, in je ostalo torej koncem decembra 2931 gl. 57 kr. društvenega premoženja, katero je v branilnici plo-

donosno naloženo. Občni zbor odobril je računski sklep ter so bili za tekoče leto voljeni v odbor gg.: Jernej Žitnik, Fran Kaiser, Aleks. Gjund, Josip Rebek, Fran Breskvar, Fran Starša in Ivan Spreitzer; v nadzorovalni odbor pa gg.: Jakob Martinčič, Vekoslav Lenček in Teodor Novotny.

— (Krajna skupina avstrijskih trgovskih nastavljenec v Ljubljani) priredi dne 7. februarja v Hafnerjevi pivarni zaključni zabavni večer s humorističnim predavanjem in sodelovanjem vojaške godbe c. kr. pešpolka št. 27 Leopold Belgijski. K tej veselici imajo u top samo vabljeni.

— (Meteorologično mesečno poročilo) Minoli mesec prosinca bil je večinoma moker, toda drugače poveljen. Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celzijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj — 24°, ob dveh popoldne 04°, ob devetih zvečer — 10°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca — 10°, za 13° nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dadó povprek 732.8 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 3.0 mm pod normalom. — Mokrih dni je bilo vsega skupaj 17, padavna (dež in sneg) znaša 130.4 mm. — Celi mesec lahko razdelimo v tri dele, prvi sega do 7., šteje terj šest dni, katerih je bilo vreme suho in precej mrzlo, sem ter tje lepo; zračni tlak je bil skoz in skoz visok, takoj 1. prosinca kazal je tlakomer 745.6 mm (najviše). Druga doba sega do 25. in šteje 18 dni; vreme je bilo izvzemši jedinega 20. vedno moker, s prva deževno, toda primeroma toplo; 17. in 19. kazal je ob dveh popoldne toplomer 44° (največ); zadnje štiri dni te dobe zaspal je debel sneg in nastopila je prava pravcati zima, zračni tlak se je tačas nenavadno znižal ter ziez 122. ob devetih zvečer do 710.0 mm (najnižje), ob jednem je padlo tega dne 26.1 mm snega (največ). Tretje doba obsega ostalih sedem dni; vreme je bilo suho, sem ter tje posijalo je tudi ljubo solnce, ki smo ga že dolgo časa pogrešali; bili so to zelo mrzli dnevi, kakor da bi hoteli zima poravnati, kar je dosedaj zamudila, 30. zjutraj je bilo — 14.8° mraza (najnižja temperatura). — Izmej vetrov je prevladoval daleč jugozahodni ter prinesel gorke sapa v naše kraje. — Tako smo prebili najhuši mesec zime in se pomaknili nekoliko bližje njenemu koncu; dan se je že zdatno zdaljšal, svežan ga bode še bolj stegnil.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenki izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 24. do 30. januarja kaže, da je bilo novorojencev 22 (= 32.67‰), mitvorjenci 3, umrlih 23 (= 34.15‰), mej njimi je umrl za tifuzom (legarjem) 1, za dušljivim kašljem 2, za vratico (davico) 1, za jetiko 4, za vnetjem sopilnih organov 3, za različnimi boleznimi 12. Mej njimi so bili tujci 3 (= 13.04‰), iz prejšnjih tednov 1, iz zavodov 5 (= 21.7‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za otročijo 2, za ošpicami 1, za škrlatino 2, za tifuzom 2, za dušljivim kašljem 4, za vratico 2 osebi.

— (Poniževanje učiteljev) „Učiteljski Tovariš“ je prejel iz Vipave naslednji dopis: „Običajno so se pri nas mesečno opravičevale šolske zamude v navzočnosti g. predsednika kr. šolskega sveta in šolskega voditelja. Opravičevanje šolskih zamud za mesec gruden 1896. pa je razpisal g. predsednik kr. šol. sveta šele na 17. dan prosinca 1897. tedaj 9 dni po postavnem terminu, ne da bi k temu opravičevanju povabil, kakor doslej vselej šol. voditelj. Ko določena ura za opravičevanje šolskih zamud nastopi, absentiral se je tudi g. predsednik brez veljavnega vzroka, ter poveril za zasljanje povabljenih strank zaradi neopravičenih šolskih zamud „šolskega slugo“, kateri je stranke tudi zaslišaval. Ker je tako uradovanje g. predsednika nezakonito, za učitelstvo poniževalo in za ugled šole gotovo tudi škodljivo, naznanil sem to kot šolski voditelj in ud kr. šolskega sveta dne 19. t. m. slav. c. kr. okr. šolskemu svetu. Leta pa je s povratno pošto sledeče odredil: „Wird der Schulleitung in Wippach mit dem Bemerkten zurückgestellt, dass es derselben nicht zusteht, gegen den Obmann des Ortsschulrathes Anzeigen zu erstatten und an dessen Amtshandlungen Kritik zu üben. Adelsberg, 20. Jänner 1897. Laschan m. p. Potem takem smejo predsedniki kr. šol svetov poljubno vse storiti.“ „Učiteljski Tovariš“ dostavlja temu dopisu: Postopanje predsednika kr. šol. sveta je nezakonito. Zastopnik učiteljstva naj stvar sproži v okrajnem šolskem svetu in če ne dobi zadoščenja, naj se pritoži na deželno šolsko oblastvo. Tudi okrajno učiteljsko društvo naj stori potrebne korake, da se ne bodo na tak način teptale naše pravice in ugled našega stanu. Za vzako, četudi še tako majhno pravico, se moramo neustručeno potezati.

— (Iz Šiške) se nam piše: Dne 5. decembra je pesnik A. Askerc v „Slov. Narodu“ opozoril na stoletnico slovenskega časnikarstva, na prve „Lub-lanske novice“, katere je 4. februarja 1797. Va-

lentin Vodnik izdal; in Šišenska čitalnica priredila je na svečnico v proslavo prvemu slovenskemu časnikarju „Besedo s plesom“. Namen privabil je toliko društvenikov in gostov, da so bili prostori v Koslerjevi zimski pivarni prepolni. Pevski mešani in moški zbor nastopila sta, pomnožena po novih članih, prvokrat pod vodstvom sedanjega učitelja g. Karola Rožanca jako pohvalno, kar naj potrjuje to, da sta se morala mešani zbor: „Studenčku“ od H. Sattnerja in Volaričev moški zbor z bariton samospévom: „Vzvečer“, ponavljati. Lepi uspeh ta opravičuje upanje, da bosta pevski zbora, pod vodstvom g. Rožanca, rastla in napredovala. Prvi pevski točki: „Moj spomin“ od Fr. Gerbica sledil je „Nagovor“ prvomestnika g. F. D., kateri je častil Valentina Vodnika kot pesnika, pisatelja in novinarja, ter končal z besedami: da je sveta dolžnost, venčati kip poeta, prvaka, preslavnega rojaka; prvemu slovenskemu novinarju: Nesmrtni spomin! Valentinu Vodniku: Večna Slava! Muzikalni del „Besede“ je izostal, ker se je — žal — godba za poldrugo uro zakasnila in — koncertne točke — pozabila! Občasnstvo se je za to nerčevalo ter z izredno živahnostjo plesalo do ranega jutra. Vodnikova veselica je Šišenski čitalnici privabila zopet nekaj novih društvenikov in prijateljev. Vsestranski uspeh je tedaj poveljen.

— (Stari poročenci.) Zana anekdota pripoveduje, da je Napoleon I. nekoč vprašal neko 80 let staro ženo, o kateri je bil slišal, da ima intimno ljubavno razmerje z nekim gospodom: „Povejte mi, gospa, kdaj pa nehalo žene ljubiti? Vprašana dama mu je kratko odgovorila: Veličanstvo, vprašajte kako starejšo. Te anekdote se je spomnil, kdor je videl, kako ljudje so se letos v Sori proročili. Tam so bile v letošnjem predpustu že tri poroke. Skupna starost poročenih parov je primeroma jako znatna. Poročenci in njih sedanje žene so namreč skupaj 392 let stari, povprek terj vsak 65.33 let. Ko bi katerega iz teh kdo vprašal, v kateri starosti nehalo Sorani in Soranke ljubiti, bi najbrž tudi dobil tak odgovor, kakor ga je dobil Napoleon I.

— (Prostovoljno gasilno društvo na Rečici) priredi dne 7. februarja v gostilni Franca Štiglica zabaven večer. Vpored: 1. Pozdrav. 2. O turistiki slov. planin s posebnim opisom „Triglava“ govori gosp. Fr. Kocbek. 3. Tamburanje in petje. 4. Srečkanje raznih dobitkov. 5. Prosta zabava in ples. Psebna zabila se ne bodo pošiljala. Začetek ob 6 uri zvečer.

— (Agro monialconese) „Primorec“ piše: Vseled interpelacije naših poslancev je bilo ministerstvo že opustilo namen, da se to pereče vprašanje reši kar „prijateljski“, s tem, da vlada brezpogojno vtisne furlanskim bogatinom 660.000 gl. v žep. To je resnično! Minister je bil že izjavil, da ta zadeva pride zopet v deželni zbor goriški. Toda grof Franc Coronini je zmagal proti ministerstvu samemu, kajti en noče, da bi reč zopet prišla v deželni zbor. On hoče, naj bogati Lahi kar brezpogojno dobé teh 660.000 gl. v grlo, a Slovenci naj se le pulimo z njimi za vsak groš. Na vemo, kaj vse je počel ta znameniti slovenski župan, ali faktum je, da je jedini on pripomogel do tolikega uspeha furlanskih bogatinov. Zato pa mu lahonski listi pojejo hosano! Grof F. Coronini je od nekdanj v največjo škodo goriških Slovencev, to smo govorili že mnogokrat!

— (Nevrnega tatu) je aretovala tržaška policija. Zve se Ivan Kušar, doboval je iz Ljubljane in 27 let star. Kušar je imel pri sebi blizu 1000 gl. denarja, tri ure in več drugih dragocenosti.

— (Preložitev isterskega dež. zbora) V zadnji seji dež. zbora isterskega, katra se slovanski poslanci niso udeležili, predložil je dež. glavar na mestniški dopis, kateri naznanja, da namerava cesar preložiti dež. zbor iz Poreča v Pulj, in kateri pozivlja dež. zbor, naj poskrbi, da se tudi dež. odbor preseli v Pulj. Poslanca Canciani in Buba sta trdila, da bi preložitev dež. zbora in dež. odbora povzročila deželi mnogo stroškov. Stvar se je izročila finančnemu odseku, da se o njej posvetuje in potem zbornici o njej poroča.

— (Nova hrvatska opera.) V nedeljo se je na zagrebškem odru pela z velikim uspehom prva opera znanega skladatelja g. Vilharja. Dejanje te opere v dveh dejanjih „Smiljana“ je zavzeto iz narodnega življenja. Komponist se je na mnogih mestih svojega dela naslanjal na lepe narodne pesni ter žel zito prav posebno priznanje. Dasi kažejo nekatere točke, da je „Smiljana“ komponistov prvenec, vspela je glasbena karakterizacija glavnih oseb prav do čela. Občinstvo je z neobično navdušenostjo klicalo gosp. Vilharja na pozornico, ki je sprejel venec i od intendantov, i od zagrebških dam. Gosp. Vilhar je dokazal s svojim delom velik dar za operno stroko in občinstvo ga je z burnim priznanjem navduševalo, da vztraja na tej poti. Vremu komponistu tudi mi iskreno čestitamo!

— (Opozarjanje) na današnji inserat znaneega narodnega mizarja g. Matka Maloviča.

* (Ženski advokati) Curiški kantonalni svet je principijelno dovolil, da smejo tudi ženske samostojno izvrševati advokaturu. Omožene dame se morajo izkazati s privoljenjem soprogovim.

* (Nihilistovka v Budimpešti) Nedavno našli so v Budimpešti odgojiteljico Amalijo Šernajnovko z ranami, kakor bi jo bil kdo polil s kako razjedajočo tekočino. Ona je rekla, da je neki tat ulomil in jo napal. Policija pa tega ni verjela. Preiskala je njene stvari in našla več politično kompromitujočih pisem, razstrelil in strupa. Sodi se, da je nihilistovka in se v tem smislu nadaljuje preiskava proti njej.

* (Eksplozije v Bruselju) V ponedeljek zvečer je nastala mej bruseljskim prebivalstvom velika panika. Na raznih krajih mesta primerile so se mogočne eksplozije, in sicer v podzemskih kanalih, po katerih so napeljene električne žice. Eksplozija je bila silna. Na mnogih krajih je zemlja vrgla več metrov visoko, ter razmetala ves tlak. Eksplozije so se ponavljale skoro vso noč. Strah prebivalstva je torej umljiv. Škoda ni posebno velika, a tudi ponesrečil ni nihče.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Matko Malovič pri „domini“ mej svojimi pomočniki nabral kot kazni za izgovorjene nemške besede 1 krono 40 vin., za dražje prodane družbine vžigalnice nabral 1 krono 66 vin., skupaj 3 krone 6 vin. — G. F. P. na Vrhniki 4 krone. — Skupaj 7 kron 6 vin. — Živel rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: Č. gospod Franc Ivanetič, vojni korat 8 kron. — Živel vrli rodoljub in njega nasledniki!

Brzjavke.

Dunaj 4. februarja. Večina tukajšnjih listov se bavi s člankom „Slov. Naroda“ glede inhibirane brzjavke. Brzjavni urad je brzjavko inhibiral radi poročila glede odpusta provizorijalnih dunajskih učiteljev. Najkompetentnejši faktor je obljubil, da dobe vsi brzjavni uradi jutri ukaz, da se morajo strogo držati veljavnih naredeb.

Dunaj 4. februarja. „Fremdenblatt“ potrja, da se je zasedanje delegacij odložilo do jeseni in to radi „mirnejšega mejnarodnega položaja“.

Dunaj 4. februarja. Uradni list prijavlja sankcionirani zakon o pokojninah orožnikov in njih vdov.

Budimpešta 4. februarja. Vlada je predložila poslanski zbornici zakon glede odprave male loterije. Ta se odpravi s 1. avgustom, mesto nje se uvede razredna loterija s srečkami po 1½ K.

Pariz 4. februarja. „Nord“ izjavlja, da se je dogovoru Rusije in Francije glede krize v orijentu pridružila samo Nemčija, Avstrija pa tega ni hotela storiti.

Narodno-gospodarske stvari.

— Kajnit in Tomaževa moka za gnojenje travnikov Splošno se travnikom obrača več pozornosti, kakor se je nekaj, vendar se čisto opaža, da se zanemarija zagotovljenje podlage uspešnega kmetijstva, kakor bi se moralo po razmerah zgoditi. V času, ko se krma, ki se daje živini, dobro izplačuje, bi se moralo za travnike bolj skrbeti. Žal, da se to ne zgodi, še vedno se nahajajo obširni travniki, ki veled zanemarjanja ničesa ne donosajo. Kako lahko bi se to sprememilo. Če se pogojijo prvo leto s 4 centi kajnita in 3 centi Tomaževe moke, potem pa drugo leto s 3 centi kajnita in s 1½ do 2 centov Tomaževe moke upliva naravnost čudovito v lahki, peščeni, ali pa močvirnatih zemlji, in nakosi se dvakrat ali celo trikrat toliko, kakor sicer. In kaj pa velja tako gnojenje. Prvo leto stane gnojenje 6 do 8 gld., pozneje 4—5 gld. na leto. Ti stroški se v slabih letih dvojno povrnejo. Skoro povsod se na gnojenih travnikih, ki so dajali poprej 13 do 14 centov slabega sena, dobi že prvo leto 22 do 24 centov in se pozneje pridelek še poveča. V mnogih slučajih se je dohodek povečal od 20 na 35, od 24 na 40 centov, sploh niso redka pomnoženja pridelka za 15 na 20 centov na hektar. Po mnogo brojih opazkah se poveča beljakovina v senu za več kakor 5% in tolača za 1%. Brez ozira na to, koliko koristi pomnoženja beljakovin za gnojenje, se tudi pomnoži zaloga dušika, ki pozneje kot živinski gnoj koristi najv. Koristi so tako velike, da se gnojenje s kajnitom in Tomaževo moko ne sme opustiti. Če kdo dvomi, naj poskusi, in prepričal se bo, da mu je dosedanje ravnanje le škodovalo.

Za slabotne

bolehave vsled pomanjkanja krvi in na živcih, blede in slabotne otroke; izvrstnega okusa in preizkušnega učinka je **železnato vino lekarja Piccolija v Ljubljani** (Dunajska cesta), 3 (44—5) priporočeno od mnogih zdravnikov. — Pol literska steklenica velja 1 gld., pet pol literskih steklenic 4 gld. 50 kr.

Listnica uredništva.

Tekom poslednjih mesecev se nam je nabralo toliko gradiva za listek, da ne moremo zmagovati vsega tako naglo, kakor žele naši cenjeni sodržniki. Prosimo torej potrpljenja! Vse, kar je porabno, pride s časom na vrsto. Priporočamo se še nadalje, zlasti za izvršne leposlovne, kritične, estetične, naravoslovne in zgodovinske doneske, pa tudi dobri prevodi slovanskih, posebno novjših ruskih in poljskih krajsih del nam bodo dobro došli! Prosimo pa vse svoje sodelavce: pišite vedno le na jedni strani vsakega posameznega lista, pa veliko, razločno! — Za danes odgovorjamo sledečim gospodom: B. Lipek. Doslej smo prečitali Vašo novelo „Silvestrov večer“. Smet je preničen in neoriginalen; razen tega so otročje zaljubljeni dijaki zlasti v današnjih resnih časih naravnost smešni „junaki“. Spis Vam je na razpolago. Omenjene članke nam dopošljite na ogled! — Milan Cvetkovič: Izmej poslanih dveh slik porabimo kmalu prvo. Kratke satirične slike sprejmemo vedno radi. Oglasite se skoro v uredništvu okoli poldneva! — Ivan Dob: Novelo Vašo smo po dogovoru priredili za listek. Prosimo, da v bodoče ne rabite nobenih naglaskov, niti odveč pikic, pomišljajev, zvezdic in takih nepotrebnih nakitov! Pošljite zopet kmalu kaj dobrega! — Vinko: Prejeli; hvala! — J. V. na Dunaju: Črtico „Melanija“ priobčimo. Pošljite nam še kaj resnega!

Štev. 47. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 771.

V petek, dne 5. februarja 1897.

Kot gost nastopi g. Ralfo Salmić.

Prvikrat:

Sadrov kipec.

Burka s petjem v treh dejanjih. Spisal Th. Taube. Poslovenil J. Metov. Kapelnik g. H. Benšek. Režiser g. R. Inemann. Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 8. uri. Konec ob 10. uri.

Cene prostorov so razvidne z gledaliških listov.

Prihodnja predstava bo v nedeljo, dne 7. februarja 1897.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Janeza Zavirška posestvo v Rudniku, cenjeno 100 gld., dne 8. februarja in 8. marca v Ljubljani.

Janeza Loretiča zmljišče v Dragovanji vasi, cenjeno 3560 gld. in Matije Strucelja posestvo v Zapudji, cenjeno 1154 gld. 50 kr., oba dne 9. februarja in 10. marca v Črnomlju.

Mihe Zemljana posestvo v Bevkem, cenjeno 450 gld.; Jerneja Dernovška posestvo v St. Lambertu, cenjeno 3380 gld. in Jakoba Graheka posestvo v Režišah, cenjeno 300 gld., vse tri dne 9. februarja in 9. marca v Litiji.

Frana Lešnjaka posestvo v Ravnah, cenjeno 2367 gld., dae 10. februarja in 10. marca v Ložu.

Antona Jamnika zemljišča v Veliki Strmci, cenjeno 3335 gld., dne 10. februarja in 10. marca v Mokronogu.

Prostovoljna prodaja gospe Josefine Rotter posestva v Kamniku za vsaj ceno 19.000 gld., dne 11. februarja v Kamniku.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 30. januarja: Marija Stojkovič, sprevoznikova hči, 2 dni, vodmat, dušljivi kašelj. — Franciška Šegatin, čevljarjeva hči, 2 dni, Trnovski pristan št. 18, oslabljenje. — Edvard Jeraj, sprevoznikov sin, 1 leto, Sv. Petra cesta št. 57, pljučnica.

Dne 31. januarja: Franciška Čemažar, delavčeva hči, 10 let, Vodmat št. 85, dušljivi kašelj. — Miklavž Rudholzer, urar, 70 let, Gospodske ulice št. 3, omehtanje možganov. — Marija Kos, dekla, 60 let, Radeckega cesta št. 11, rak. — Jožef Oellinger, dninar, 23 let, Poljanski nasip št. 50, otrpenje srca.

Dne 1. februarja: Ivan Sark, umir. višji ranocelnik, 79 let, Rimska cesta št. 19, ostarelost. — Marija Kvas, čevljarjeva hči, 6 mes., Vodmat št. 101, božjast.

V deželni bolnici:

Dne 28. januarja: Marija Krašovec, kajzarjeva hči, 8 let, davica. — Anton Košak, delavec, 56 let, emfizem.

Dne 31. januarja: Ivan Krašovec, mlinar, 53 let, tuberkuloza.

Meteorologično poročilo.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
3.	9. zvečer	729.7	1.8	sl. jzah.	oblačno	
4.	7. zjutraj	734.6	1.4	sr. jvzh.	oblačno	0.0
"	2. popol.	735.9	2.1	sl. jvzh.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 3.2°, za 4.6° nad normalom.

Dunajska borza

dne 4. februarja 1897.

Skupni državni dolg v notab.	102 gld. 05 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 " 25 "
Avstrijska zlata renta	123 " 65 "
Avstrijska krona renta 4%	101 " 20 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 20 "
Ogerska krona renta 4%	99 " 85 "
Avstro-ogerske bančne delnice	969 " — "
Kreditne delnice	376 " 10 "
London vista	119 " 70 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 " 60 "
30 mark	11 " 73 "
30 frankov	9 " 52 "
Italijanski bankovci	45 " 35 "
G. kr. cekini	5 " 66 "

Dne 3. februarja 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	149 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	188 " 50 "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128 " — "
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	99 " 80 "
Kreditne srečke po 100 gld.	198 " — "
Ljubljanske srečke	23 " — "
Rudolfove srečke po 10 gld.	25 " — "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	157 " — "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	483 " — "
Papirnat rubelj	1 " 26 1/2 "

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. (15—27)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischi, Gmunden, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomota, Bregeno, Gurk, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 25 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Gurk, Bregena, Inomota, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. popoldne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Učenec in učenka

vzprejmeta se v trgovino z mešanim blagom; prvi v popolno preskrbljevanje. — Ponudbe pod šifro „Učenec“ vzprejema iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (193—1)

Vzprejemem takoj notarskega uradnika

ki ima lepo in hitro pisavo in ume koncipirati manjše spise. — Plača po dogovoru.

Gustav Omahen

(211—1)

c. kr. notar v Postojni.

Zadruga sobnih črkoslikarjev in pleskarjev v Ljubljani.

Vabilo.

Zadružni pomočniki se vabijo

v nedeljo, 7. februarja t. l., ob 2. uri popoldne v steklenem salonu „pri Lozarju“ v Rožnih ulicah

k

(207)

občnemu zborovanju

za

- 1.) volitev definitivnega odbora za pomožniški zbor in načelnika izmed pomočnikov;
- 2.) volitev 4 odbornikov in 2 namestnikov za razsodiški odbor izmed pomočnikov;
- 3.) posamezne nasvete.

Zadruga sobnih črkoslikarjev in pleskarjev

v Ljubljani, dne 27. januarja 1897.

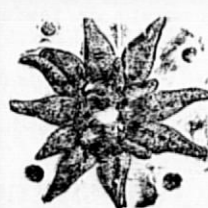
Načelnik: Frano Blasch.

V kopališču Toplice na Kranjskem je izpraznjeno mesto

kopališkega upravitelja

z letno plačo 500 gld., prostim stanovanjem in zemljiškim deputatom. Ob enem se prepušča upravitelju kopališka restavracija.

Prosilci, ki so zmožni obeh deželnih jezikov in morejo položiti jamščino, naj pošljejo lastno pisano ponudbo s prepisi spričeval kneza Auerperga gozdarskemu uradu v Soteski, pošta Dvor na Kranjskem, najdalje do konca februarja t. l. (80—3)

Proti

kašlju in nahodu, osobito dece, proti zastizenju, boleznim v vratu, žledom in mehuru priporoča se najbolje

koroški

rimski vrelec.

Varstvena znamka.

Naravno pristen natočen.

Najfinejša namizna voda. (3344—9)

Zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u, Dunajska cesta; v Kranju pri F. Dolencu.

Fran Kozjak
Amalija Kozjak rojena Repovš

— poročena. —

Borovnica

Ljubljana

dné 4. februvarja 1897.

(210)

Sto polovnjakov
starega in toliko novega belaga, pristnega

vina

proda

(195—1)

Anton Gregorič

posestnik in posojilnični tajnik v Ptuj.

Matko Malovič

stavbeni in pohištveni mizar

Hradeckega vas št. 1 (dolenjska mitnica) v Ljubljani
se priporoča in naznanja slav. občinstvu, da je tu na
novo odprl svojo

(206—1)

delavnico

in vzprejema naročila za vsa k mizarstvu pripadajoča
dela ter izdeluje vse vestno in po ceni.

Proda se
pianino

(204—1)

v Ključavničarski ulici št. 4, spodaj.

Kompanjoni

z denarnimi vlogami (4—7000) se iščejo v pove-
čanje izborna prospevajoče tovarne za kme-
tijske in druge stroje ter livarne, nahajajoče
se na Spodnjem Štajerskem Najboljša pri-
lika za dobro obrestovanje kapitala.
Prijazne ponudbe pod „livarna“ do 20 t. m.
upravnistvu „Slov. Naroda“.

(196—1)

Nagrobne vence

v največji izberi in
po najnižjih cenah

trakove k vencem

z ali brez napisov
v vseh barvah

(98—7)

priporoča

Karol Recknagel.

Pridnega dečka

kateri mora biti 14—16 let star in je šolo obiskoval, iščem
za svojo kavarno v Novem mestu.

(197—1)

Janez Schmidt.

Vrtnar za grajščino

(205—1)

v najboljših letih, izveden v vseh vrtnarskih stro-
kah, kakor tudi v ameriških trtah, vešč vseh
avstrijskih jezikov, išče si stalne službe.

Natančneje pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

V trgovino z mešanim blagom na deželi
se išče mlad

(170—4)

trgovski pomočnik

do 18 let star. Vešč mora biti slovenskega in nem-
škega jezika. Kje? pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

V soboto, dné 6. svečana
bode se vršil

domač plesni venček

v gostilni „Pri Židanu“

na Poljanah

h kateremu najljubše vabi

z velespoštovanjem

(200)

J. Kolenec.

Tri hiše

(203—1)

tukaj

vsaka jednonadstropna, z velikim skupnim
dvoriščem, ki dokazljivo 10% obresti nesó,
se zaradi rodbinskih razmer takoj prodajo.

Več se izve na cesti na južni kolodvor št. 11 pri tleh
na desno (steklena vrata) vsak dan mej 11. in 12. uro.

Št. 138.

Razglas.

(199—1)

V novem gimnazijskem poslopiju v Kranju bode treba
postaviti

33 lončenih ali pa železnih pečij
(oziroma železnih z lončenim plaščem).

Podjetniki, ki bi bili pripravljeni izvršiti označeno delo, naj si ogledajo
natančneje pogoje pri podpisnem županstvu in vložijo tujadno svoje ponudbe

do 28. dné februvarja t. l.

Županstvo v Kranju

1. dné februvarja 1897.

Zajamčeno samočista

odlikovana z najvišjimi
odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarn za Tomažovo moko

je najuplívnejše in najcenejše fosfornokislo gnojilo.

Jamči se, da ima v sebi 15—17 odstotno citratno
raztopljive fosforne kisline in 28—100 odstotkov
fine moke.

Za vse vrste prsti.

Za zboljšanje zemlje revne na fosforni kislini, za vsa žita,
okopalne in oljne rastline, za vinograde, hmelje in zelenjavske nasade in
posebno za gnojenje travnikov.

Prekaša glede na poznejši vpliv vse superfosfate.

Jedva nedostajajoča množina citratno raztopljive fosforne kisline se
povrne, ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago.

Vprašanja in naročila naj se pošiljajo

(42—3)

prodajališču fosfatne moke

čeških tovarn za Tomažovo moko v Pragi

Mariengasse 11.

Št. 4027.

Razglas.

(198—2)

Vsled razgleda gospoda deželnega predsednika v Ljubljani z dne 22. t. m.
št. 8668/pr. razpisane so občne volitve za poslansko zbornico držav-
nega zbora, ter so za njihovo izvršitev določeni sledeči dnevi in sicer:

**10. dan marelja l. za volitev iz občnega volil-
skega razreda,**

**18. dan marelja l. pa za volitev poslancev mest
in trgov.**

Z uzirom na § 25 zakona z dne 2. aprila 1873 (št. 41 drž. zak.) in
na pristavek k temu § (zakon z dne 14. junija 1896 št. 169 drž. zak.) se
torej javno naznanja, da so vsi določeni imeniki volilcev že sestavljeni in bodo
razpršeni od 3. do 10. februvarja letos v mestni dvo-
rani v pregled.

Ugovore za per te imenike vložiti je tukaj do zadnjega prej, določenega
dneva in je vsakemu ugovorn glede volilne pravice v občnem volilnem razredu
priložiti dokazila za trditve ugovora, ako bi iste ne bile občno znane.

Ob enem se javno naznanja, da volijo v občnem volilnem razredu v
smislu člena II C zakona z dne 14. junija 1896 (št. 168 drž. zak.) poslance
voliti može, izvoljeni po volilnih opravičencih in da je gospod deželni
predsednik na podstavi § 28 zakona z dne 14. junija 1896 (št. 169 drž.
zak.) zastran volitve volilnih mož v Ljubljani določil posamezne okraje mesta
kot volilne odseke in ukazal, da je volilce odkazati tem odsekom po krajni
pritojnosti ter porazdeliti šte-ilo volilnih mož, ki jih je v Ljubljani voliti,
po številu priučnega prebivalstva

**V Ljubljani voliti bo torej 59 volilnih mož
in sicer v:**

I. (šolskem) okraju,	8
II. (šentjakobskem) okraju,	13
III. (dvorskem) okraju	18
IV. (kolodvorskem) okraju	15
V. okraju	3
Vedmatu	2

**Te volitve vršile se bodo 4. dan marelja letos
od 8. zjutraj do 1. popoldne in sicer bodo volili**

a) v I. okraju volilci z začetnimi črkami A do L v
mestni dvorani; volilci z začetnimi črkami M do Ž v ne-
kdanji glavni stražnici na Vodnikovem trgu.

b) v II. okraju volilci z začetnimi črkami A do L v šolski
sobi št. 16 c. kr. strokovnih šol; volilci z začetnimi črkami
M do Ž pa v pritlični sobi na desni strani od glav-
nega shoda v Virantovi hiši.

c) v III. okraju volilci z začetnimi črkami A do J v
šolski sobi I.a; volilci z začetnimi črkami K do P v šolski
sobi II.b mestne ljudske šole na Zoisovi cesti; vo-
lilci z začetnimi črkami R do Ž v telovadnici velike realke.

d) v IV. okraju volilci z začetnimi črkami A do J v sobi
III.a; volilci z začetnimi črkami K do P v sobi III.b
mestne ljudske šole v Komenskega ulicah; volilci z
začetnimi črkami R do Ž v dvorani katoliškega društva
rokodelskih pomagačev v Komenskega ulicah.

e) V. okraj voli v šoli na Barju.

f) VI. okraj Udmat voli v šoli pri Sv. Petru v
Ljubljani.

Votav državnega poslance deželnega stolnega mesta Ljubljane bo pa
18. dne marelja l. od 8. ure zjutraj do 12. dopoldne v mestni
dvorani

Volilne izkaznice poslane se bodo volilcem na dom, tisti pa, katerim bi
se izkaznice iz kate egakoli vz.oka vsaj 24 ur pred volitvenim dnevom ne
vročile, oglašajo se zanje v magistratnem ekspeditu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 30. januarja 1897.